

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 364846
Documentnummer: 364850

Datum: 25 april 2023
Portefeuille(s): Armoede
Portefeuillehouder(s): Peter Duvekot
Contactpersoon: Monique Vierstraete en Marlies Wessels
Emailadres: m.vierstraete@dronten.nl en m.wessels@dronten.nl

Onderwerp voortgang kadernotitie en actieplan armoedebestrijding

Context

- ☐ Afdoening toezegging [commissie- en raadsvergadering d.d. 12 januari 2023 en 2 februari 2023]
- ☐ Afdoening motie 'invoeren ontbijten op school' d.d. 3 november 2022

Inleiding

De huidige energie- en inflatiecrisis raakt iedereen in Nederland, en dus onze inwoners van Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant.

In de gemeente Dronten streven we ernaar dat:

1. iedereen in ieder geval een minimale inkomenszekerheid heeft; en
2. dat iedereen mee kan blijven doen.

Op 2 februari 2023 heeft uw raad de kadernotitie Armoedebestrijding vastgesteld. In deze kadernotitie zijn de volgende deelopgaven opgenomen, als het gaat om de minimale inkomenszekerheid en het kunnen meedoen van inwoners in onze gemeente:

- Het versterken van de ondersteuning van de minimagroepen, om te voorkomen dat ze door het bestaansminimum zakken en in (directe) financiële problemen komen;
- Het ondersteunen van een nieuwe, grotere en nog onbekende doelgroep. Zoals huishoudens met een laag- tot middeninkomen;
- Oog voor de doelgroep jongeren (17-27 jaar);
- Inzet op vergroten van de weerbaarheid / Verminderen van de kwetsbaarheid.

Met deze raadsinformatiebrieven informeren wij u over de voortgang van de landelijke en lokale maatregelen. Daarnaast presenteren we cijfers om een en ander te duiden.

Voortgang landelijke ontwikkelingen

1. Landelijke aanpak geldzorgen, armoede en schulden

Zie de kamerbrief met het onderwerp 'Stand van zaken implementatieplan Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden' d.d. 3 februari 2023 van de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen (referentienummer 2023-0000053053).

1a. Tijdelijk Noodfonds Energie

Eén van de onderwerpen is het Tijdelijk Noodfonds Energie. Kwetsbare huishoudens met een hoge energierekening kunnen terecht bij het Tijdelijk Noodfonds Energie. Het Noodfonds betaalt voor huishoudens die in aanmerking komen voor steun, een deel van de energierekening van oktober 2022 tot en met maart 2023.

Via een persbericht en berichten op onze website en in de nieuwsbrief voor cliënten (inclusief bewindvoerders) is hier extra aandacht aan gegeven.

2. Tegemoetkoming Energiekosten (TEK)

Mkb-ondernemers, waarbij de energiekosten een relatief groot deel uitmaken van de omzet, kunnen tot 2 oktober 2023 compensatie aanvragen voor de gestegen gas- en elektriciteitskosten.

Via een persbericht en een bericht op onze website (en die van het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF)) is hier extra aandacht aan gegeven.

Voortgang lokale ontwikkelingen

Per deelopgave geven wij de lokale ontwikkelingen aan.

Het versterken van de ondersteuning van de minimagroepen

1. Noodfonds

Om inwoners die alsnog tussen wal en schip (dreigen te) raken te kunnen helpen, heeft uw raad op 2 februari 2023 besloten een noodfonds ter beschikking te stellen van € 500.000 vanuit de algemene reserve.

Op 17 april 2023 zijn de Beleidsregels tijdelijk noodfonds 2023 gepubliceerd, het noodfonds is hierdoor op 18 april 2023 in werking getreden.

Daarnaast vindt er een draagvlakonderzoek* plaats bij Stichting Uitzonderlijke Noden Nederland (SUNN), om te onderzoeken of het wenselijk is om de langere termijn een SUN-noodhulpbureau in de gemeente op te richten. Een SUN-noodhulpbureau is een publiek-private samenwerking waar de gemeente de overheadkosten financiert en donateurs het giftenbudget schenken. We gaan onderzoeken of een samenwerking met een SUN-noodhulpbureau in onze gemeente nodig, zinvol, haalbaar en wenselijk is.

De eindrapportage van het draagvlakonderzoek, maar ook de ervaring met het tijdelijke gemeentelijk noodfonds en de landelijke en lokale ontwikkelingen, geeft ons input om te beoordelen welke vervolgacties of interventies nodig en/of wenselijk zijn voor de middellange of langere termijn.

** Hierbij worden ook de bestaande lokale (nood)fondsen betrokken, om te onderzoeken of er een samenwerking mogelijk is.*

2. Menstruatiearmoede

We werken samen met Stichting Armoedefonds om menstruatiearmoede terug te dringen, in aanvulling op reeds bestaande initiatieven. Via Stichting Armoedefonds worden meer lokale laagdrempelige uitgiftepunten gerealiseerd waar divers aanbod van menstruatieartikelen gratis beschikbaar is. Vrouwen en meisjes kunnen anoniem middelen pakken. In onze gemeente zijn tenminste 10 uitgiftepunten. Via onze communicatielijnen en via sociale partners zijn de locaties bekend gemaakt. Daarnaast zijn deze vindbaar op de website van Stichting Armoedefonds.

Het ondersteunen van een nieuwe, grotere en nog onbekende doelgroep

1. Communicatie

We starten in april met een campagne die we uitrollen in de komende maanden. Centrale boodschap is “Zet de eerste stap”. We willen mensen zelf tot actie aanzetten om hulp te vragen. We gebruiken herkenbare beelden voor jong en oud. Ook benadrukken we dat iedereen weleens geldzorgen heeft en dat je er niet alleen voor staat.

Op de gemeentelijke website en in de folders is de informatie over het laag besteedbaar inkomen aangepast en/of toegevoegd. In de kennisbijeenkomsten voor onze maatschappelijke partners wordt hier ook aandacht aan besteed, zodat tijdens contactmomenten met inwoners bij financiële problemen of geldzorgen verder gevraagd en gekeken wordt dan alleen naar het netto inkomen.

2. Meldpunt

Het klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente is ingericht als ons telefonisch meldpunt. Het KCC heeft de informatie gekregen die nodig is om inwoners op een juiste manier te kunnen helpen of verwijzen. Inwoners die op dit moment nog niet kunnen worden geholpen, worden (met toestemming van de betreffende inwoner) gemeld aan een medewerker van het kernteam opgave armoedebestrijding.

Ons fysieke meldpunt is het financieel spreekuur van Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF). De inkomensconsulenten sluiten sinds april 2023 aan bij het financieel spreekuur.

3. SchuldenlabNL

SchuldenlabNL beveelt projecten aan die beproefd en effectief zijn in het behalen van het doel Nederland schuldenzorg vrij te maken. Vanuit het actieplan hebben wij ons gericht op twee van deze projecten, namelijk Geldfit en de VoorzieningenWijzer.

Geldfit is een landelijk initiatief en onderdeel van de Nederlandse Schuldhulproute (NSR). Via Geldfit kan een inwoner gratis informatie vinden over geld in zijn of haar situatie. Geldfit helpt je op weg met tips of persoonlijk advies om weer grip te krijgen op je geldzaken. Contact opnemen kan digitaal of telefonisch (anoniem). In het afgelopen kwartaal is de overeenkomst met Geldfit voor twee jaar verlengd.

De VoorzieningenWijzer is een online applicatie die op maat ingericht wordt voor Dronten. De applicatie wordt ingezet in combinatie met een persoonlijk gesprek met een professional en/of vrijwilliger. Het doel is het tegengaan van niet-gebruik van regelingen. De VoorzieningenWijzer kan ingezet worden als preventie en heeft een ‘er op af aanpak’ in zich. In Q2 verwachten we bestuurlijke besluitvorming over de aanschaf van deze methode.

4. Lokale ondernemers

Wij zijn in verbinding met onze samenwerkingspartners, zoals het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF) en de ondernemersvereniging. Informatie uitwisseling vindt continu plaats, gerelateerd aan de actuele ontwikkelingen en het bereiken van deze doelgroep.

5. Schoolontbijt

Op 3 november 2022 is de motie 'invoeren ontbijten op school' aangenomen.

Het verzoek was om:

1. nogmaals in contact te treden met de schoolbesturen van Dronten;
2. in overleg met hen te bezien of er inderdaad behoefte is aan een voorziening 'ontbijt op school';
3. indien dit het geval is en het schoolbestuur dit niet kan dekken uit eigen middelen de raad een voorstel voor te leggen inclusief een financieringsdekking.

We zijn blijvend in contact met het schoolbesturen over dit onderwerp. Op dit moment zijn er geen signalen dat er behoefte is aan een voorziening 'ontbijt op school'.

Inmiddels is er door het Jeugdeducatiefonds en het Rode Kruis, in samenwerking met het ministerie van Cultuur, Onderwijs en Wetenschap (OCW), het Programma Schoolmaaltijden gelanceerd. Het programma moet ervoor zorgen dat zoveel mogelijk leerlingen in Nederland met een volle buik in de klas zitten, zodat ze vol energie de lessen kunnen volgen. Scholen kunnen zich sinds 29 maart 2023 aanmelden.

De schoolbesturen zijn van dit programma op de hoogte.

Hiermee beschouwt het college gezien de huidige situatie de motie als afgedaan.

6. Energiearmoede

Energietoeslag

Op 23 maart 2023 hebben alle Drontense huishoudens die in 2022 de eenmalige energietoeslag hebben ontvangen een nabetaling ontvangen van € 500. Hiermee komt het bedrag voor 2022 uit op € 1.800. De energietoeslag op grond van de Wet energietoeslag 2023 bedraagt dan in principe nog € 800.

De energietoeslag 2023 kan pas worden verstrekt als de Wet energietoeslag 2023 in werking is getreden. De beoogde inwerkingtredingsdatum van de Wet energietoeslag 2023 was juni 2023, maar heeft inmiddels vertraging opgelopen bij het Rijk.

Nadat de wet in werking is getreden, vindt gemeentelijke besluitvorming plaats.

Verbinding met het uitvoeringsprogramma Nieuwe Warmte

Zie hiervoor raadsinformatiebrief 'Uitvoeringsprogramma Nieuwe Warmte' met documentnummer 337276.

Ook is een subsidie aangevraagd (Specifieke Uitkering - lokale aanpak isolatie (SpUk-lai)), voor huishoudens uit de gemeente Dronten met een koopwoning met een label DEFG en met (een risico op) energie-armoede

Oog voor de doelgroep jongeren (17-27 jaar)

Bovenstaande acties gelden uiteraard ook voor jongeren van 17-27 jaar.

1. 'Geldwijzer – bijna 18'

Door het NIBUD is voor Dronten het boekje 'Geldwijzer – bijna 18' ontwikkeld. Dit boekje is digitaal beschikbaar. Het boekje wordt geactualiseerd en wordt ook weer fysiek beschikbaar. Wij onderzoeken of wij dit boekje ook mogen opsturen naar jongeren die 18 jaar worden.

2. Geldfit

Geldfit richt zich ook op de doelgroep jongeren. Op de website staan tips & trucs, een test en een mogelijkheid om te chatten.

Inzet op vergroten van de weerbaarheid / Verminderen van de kwetsbaarheid

1. Coalitie Armoede & Schulden

De coalitie Armoede & Schulden is op 15 december 2022 herstart. In deze coalitie zitten afvaardigingen van diverse maatschappelijke partners, zoals MDF, Voedselbank, Huis voor Taal, Kwintes, Burgers in de Knel, OFW, kerken, moskeeën en de Omegagroep. Met de coalitie bespreken we diverse thema's. De afgelopen periode is een aantal coalitieleden benaderd voor specifieke thema's. In Q2 2023 vindt de tweede bijeenkomst plaats.

2. Kennisbijeenkomsten

Vanaf april 2023 starten de kennisbijeenkomsten voor onze maatschappelijke partners. Tijdens deze bijeenkomsten krijgen zij uitleg over diverse (landelijke) regelingen en over (bestedbaar) inkomen.

Wij bieden deze kennisbijeenkomsten ook aan op locatie, bijvoorbeeld bij een moskee en voor de vrijwilligers geldzaken van MDF.

3. Erop af mentaliteit

We stellen ons als gemeente proactief op in de communicatie, zowel fysiek als online.

Onze inkomensconsulenten starten met een opleiding 'van inkomensconsulent naar klantbegeleider'. Ook hebben zij hun heronderzoeken uitgebreid met het signaleren van (niet-)gebruik van regelingen. En zij sluiten aan bij het financieel spreekuur.

4. Sociale verzekeringsbank (SVB)

We starten een samenwerking met de SVB. Deze bestaat uit drie onderdelen:

- Wij sluiten een convenant over de warme overdracht bij schulden;
- Wij communiceren over het niet-gebruik van aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO); en
- Wij voeren de re-integratie uit voor inwoners met een uitkering Algemene nabestaandenwet (Anw).

Cijfers 2022 en Q1 2023

Toegekende regelingen	2022	Q1 2023
Bijzondere bijstand	391 huishoudens	132 huishoudens
Energietoeslag 2022	1.532 huishoudens	-
Individuele inkomenstoelage	407 huishoudens	103 huishoudens
Studietoelage	20 personen	12 personen
Toegankelijkheidsbijdrage	989 volwassenen 232 kinderen (tot 12 jaar) 199 kinderen (12-18 jaar) Totaal 1.420 personen	861 volwassenen 202 kinderen (tot 12 jaar) 162 kinderen (12-18 jaar) Totaal 1.225 personen
Collectieve zorgverzekering minima	730 deelnemers	773 deelnemers

Bijzondere bijstand

Op aanvraag, aan te vragen als er bijzondere kosten zijn.

Bij doorlopende kosten (denk aan bewindvoeringskosten) wordt de aanvraag toegekend voor de duur van de kosten en zo lang er een laag inkomen is.

90% van alle nieuwe aanvragen in Q1 2023 is gedaan door huishoudens met een inkomen op/tot 100% van de geldende bijstandsnorm. Bij 10% van de huishoudens is sprake van een hoger inkomen of is er sprake van een laag besteedbaar inkomen (volgens de Voedselbanknormen).

Energietoelage

Ambtshalve toekenningen en op aanvraag.

De energietoelage 2023 kan pas worden verstrekt als de Wet energietoelage 2023 in werking is getreden. De beoogde inwerkingtredingsdatum van de Wet energietoelage 2023 was juni 2023, maar heeft inmiddels vertraging opgelopen bij het Rijk.

In 2023 gaan we zoveel mogelijk aanvragen ambtshalve toekennen.

Individuele inkomenstoelage

Op aanvraag, eenmaal per jaar aan te vragen.

Studietoelage

Op aanvraag, toekenning zo lang er studiefinanciering of Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS) wordt ontvangen en er geen inkomen is.

Toegankelijkheidsbijdrage

Ambtshalve toekenningen en op aanvraag.

Bijna 39% van alle nieuwe aanvragen in Q1 2023 is gedaan door huishoudens met een inkomen op/tot 100% van de geldende bijstandsnorm. Bij bijna 49% van de huishoudens is sprake van een inkomen tot 110%. In 12,5% is sprake van een laag besteedbaar inkomen (volgens de Voedselbanknormen).

Collectieve zorgverzekering minima

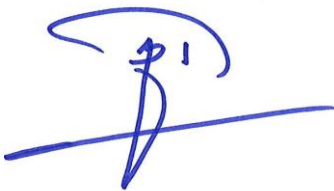
Op aanvraag per 1 januari. Gedurende het kalenderjaar enkele verschuivingen.
Toename door aanmeldingen 18-jarigen en statushouders. Afname door overleden deelnemers.

Er vindt jaarlijks een controle plaats op inkomen en of een deelnemer nog inwoner is van de gemeente Dronten. Bij een hoog inkomen of verhuizing wordt de gemeentelijke bijdrage per 1 januari van het nieuwe jaar stopgezet.

Vervolg

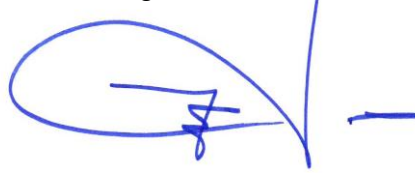
Wij informeren uw raad via de P&C cyclus en bij relevante ontwikkelingen.

De Secretaris,

J.D. Pruim

De Burgemeester,

drs. J.P. Gebben

